

incitament til at vælge sundt frem for usundt, at der er en social slagside i forhold til sundhed, at flere og flere børn bliver overvægtige og forbliver tykke gennem hele livet, og at den enkeltes sundhed ofte nedprioriteres trods erhvervet og erkendt viden.

Folkesundhed vedkommer os alle, og fremme heraf skal medtænkes i enhver sammenhæng. Derfor er det også vigtigt, at vi her fra Folketingssalen griber til handling.

I forhold til denne alvorlige og komplekse situation har Socialdemokratiet en helt afklaret holdning. Der skal gøres andet og mere, men det, der skal gøres, skal også hvile på en grundig undersøgelse, være gennemvurderet og sat i en større strategisk sammenhæng.

Der tales så meget om sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse. Disse begreber er ikke ensdækkende, men afhængige af hinanden. Sundhedsfremme er relateret til den enkelte person, som vender sig væk fra sygdom og retter blikket mod sundhed. En person, som er opmærksom på egen sundhed, overvejer, hvordan vedkommende kan blive robust over for dagligdagens og livets stressorer. Forebyggelse derimod handler om at holde folk raske ved at undgå sygdom, typisk ved at eksperter og andre professionelle fortæller og kommer med forslag til, hvordan man bør leve livet. Meget er afprøvet, når det gælder sundhedsfremme og forebyggelse, men selv om alvoren er stor, har resultaterne hidtil ikke været gode nok. Derfor ønsker vi nu en helhedsorienteret belysning af situationen samt mulighederne for fremtidens indsats.

Begge de fremsatte forslag er positive i deres udgangspunkt, men i Socialdemokratiet vurderer vi dem som værende for snævre set i forhold til den samlede kompleksitet.

At tale om sunde fødevarerpriser fordrer, at der i enden heraf finder en adfærdsændring sted. På nuværende tidspunkt kender vi ikke befolkningens reaktion på fødevarerprisændringer, sådan som vi kender dem fra alkoholområdet, ej heller hvordan markedskræfterne og madpriserne i Danmark reelt vil reagere på sænkede eller hævede momssatser. Derfor ønsker Socialdemokratiet, at fagkundskaben skal bringe vores vidensniveau højere op end til et antagelsesniveau.

Vi har med et såvel menneskeligt sårbart som økonomisk følsomt område at gøre her. Derfor skal vi som Folketing have det bedst mulige grundlag at beslutte ud fra. Den sociale slagside

på sundhedsområdet skal ikke have yderligere medvind, hvilket eventuelt kunne blive en konsekvens af beslutningsforslagenes gennemførelse, forstået på den måde at den, der i dag spiser usundt til en billig pris, i fremtiden skal betale mere for den samme vare. Såvel den økonomiske fordel som den sundhedsmæssige fordel slår kun igennem, hvis den enkelte ændrer sine spisevaner til sunde fødevarer. Også ATV-analysen fra 2007 fortæller, at der er behov for at foretage yderligere og dybtgående undersøgelser og beregninger af effekten i forhold til differentieret moms inden en eventuel gennemførelse.

KL 16:10

Derfor anser Socialdemokratiet det for fornuftigt og kvalificeret at lade hele komplekset undergå en grundig analyse og vurdering i Forebyggelseskommissionen, som netop nu har startet sit arbejde, en analyse, som kan belyse alle aspekter og måske begunstiges af, at Skattekommissionen samtidig kigger på hele skattekompakset.

Socialdemokratiet vil, at folkesundheden skal forbedres, og at vi skal gøre det velovervejet og med mest mulig sundhed for pengene. Som eksempel herpå har Socialdemokratiet fremsat et klart ernæringsmæssigt forslag. Vi vil sikre, at alle børn i vuggestuer og børnehaver får et gratis, sundt måltid mad hver dag, og at børn i skolerne får mulighed for at købe et sundt måltid mad hver dag. Det vil betyde, at langt de fleste børn, fra de er 1 år, og til de bliver 16 år, helt konkret spiser et sundt måltid mad hver dag, men nok så vigtigt at de introduceres til en sund kost med mange grønsager og dermed lærer at spise sundt, også hvis der ikke er tradition for det i familien i forvejen. Det vil have en helt afgørende indflydelse på og give en forståelse for sunde spisevaner, uanset social klasse.

Socialdemokraterne mener således, at kampen mod fedmeepidemien skal have et bredere fokus end prisen på sunde og usunde fødevarer. Når mange mennesker og især børn spiser for meget slik og drikker for meget sodavand, skyldes det jo ikke, at de ikke har råd til at købe æbler. Problemet er nok snarere, at det er besværligt at smøre en sund madpakke til børnene hver morgen, og at det er nemmere at give børnene penge med i skole, så de selv kan købe noget – noget, der ikke altid er lige sundt.

Denne opfattelse bakkes op af såvel ATV-rapporten som Statens Institut for Folkesundheds nyeste analyse om social ulighed i sundhed blandt børn og unge.